

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Kortárs építészetelméleti dilemmák				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Hulesch Máté matehulesch@gmail.com				
Kód: B-AE-401-2E	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): ESBA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 3-5.	Kredit: 5 (előadással együtt)	Tanóraszám: 24 Egyéni hallgatói munkaóra: 51
Kapcsolt kódok: -	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? NEM.	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): A kurzust a B-AE-401-1 kódú előadással együtt kell felvenni.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: A kurzus során a hallgatók átfogó képet kapnak a kortárs építészetet érintő elméleti kérdésekről és azok tágabb kulturális és filozófiai kontextusáról. Képesség: A hallgatók képesek lesznek eligazodni a kortárs építészeti diskurzusok útvesztőiben; megismerkednek különböző elemzési szempontokkal, melyek alapján nem csak a nemzetközi építészeti színtérből hozott példákat, de saját tervezői praxisukat is vizsgálhatják. Attitűd: A hallgatóktól elvárt a kritikai attitűd, az aktuális társadalmi és ökológiai kihívások saját szakterületük szempontjából való vizsgálata, a diszciplínák határainak feszegetésére való nyitottság. Autonómia és felelősségvállalás: A hallgatók a félév végére megismerik azt, hogy saját választott szakmájukra milyen kihívások várhatnak a folyamatban lévő társadalmi, kulturális, ökológiai átalakulások hatására – hogy mindezt milyen szinten építik be saját tervezői praxisukba, az az ő kezükben van.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: A kurzus célja a kortárs építészetben, építészeti kultúrában – és tágabban a designkultúrában – való eligazodás elősegítése. Az épületek megjelenését érintő esztétikai stílusviták vagy kronologikus építészetelméleti áttekintés helyett a kurzus egyfajta kiindulópont kíván lenni, betekintést engedve az építészetet is érintő elméleti diskurzusokba. A félév vezérfonalát a 2023-ban az e-flux Architecture online építészeti folyóiratban megjelent, <i>Chronograms of Architecture</i> című cikksorozat adja. Az e-flux és a londoni Jencks Foundation kollaborációjában megvalósult sorozat a kortárs építészet különböző értelmezési lehetőségeit vizualizálja látványos diagrammok segítségével. A diagrammokon keresztül képet kaphatunk az építészet és a klímaváltozás összefüggéseiről, építészet és ideológia kapcsolatáról, feminista térbeli gyakorlatokról, építészetoktatásról, az építészet digitalizációjáról, valamint az építészettörténet nem-eurocentrikus olvasatáról.				

A szemeszter második felében a nagyrészt a jelent és a múltat vizualizáló diagrammoktól a jövő irányába fordulunk, arra keresve a választ, hogy milyen szerepe lehet az építészetnek a korunk válságaiból való kiútkeresésben.

A kurzus fókuszában az építészet, épített környezet áll, az érintett témák azonban minden szak hallgatói számára relevánsak lehetnek, hiszen hasonló elméleti diskurzusok zajlanak a kulturális termelés minden területén.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus menete heti rendszerességű

Alkalmak heti bontásban:

1. Hét: Bevezetés, a félév menetének ismertetése, elméleti keretezés
2. Hét: Építészet helyett építészetek – Charles Jencks és az építészet kronogrammjai
  - olvasmány: Wigley, Mark: *The Drawing that Ate Architecture*. Jencks Foundation. 2023. <https://www.jencksfoundation.org/explore/text/the-drawing-that-ate-architecture>
3. Hét: Az építészet mint klíma (*hallgatói prezentáció*)
  - olvasmány: MOULD: Architecture is Climate. *e-flux Architecture*. 2023. <https://www.e-flux.com/architecture/chronograms/519512/architecture-is-climate/>
4. Hét: Építészet és ideológia (*hallgatói prezentáció*)
  - olvasmány: Aureli, Pier Vittorio és Marson Korbi: Base and Superstructure: A Vulgar Survey of Western Architecture. *e-flux Architecture*. 2023. <https://www.e-flux.com/architecture/chronograms/519511/base-and-superstructure-a-vulgar-survey-of-western-architecture/>
  - vagy u.e. magyarul: <https://epiteszforum.hu/alap-es-felepitmeny-a-nyugati-epiteszet-vulgaris-attekintese>
5. Hét: Feminista térbeli gyakorlatok (*hallgatói prezentáció*)
  - olvasmány: Roberts, Bryony és Abriannah Aike: Feminist Spatial Practices, Part 1. *e-flux Architecture*. 2023. <https://www.e-flux.com/architecture/chronograms/506357/feminist-spatial-practices-part-1/>
6. Hét: Digitális fordulatok (*hallgatói prezentáció*)
  - olvasmány: Carpo, Mario: A short but believable history of the digital turn in architecture. *e-flux Architecture*. 2023. <https://www.e-flux.com/architecture/chronograms/528659/a-short-but-believable-history-of-the-digital-turn-in-architecture/>
7. Hét: Nem-eurocentrikus kánon (*hallgatói prezentáció*)
  - olvasmány: Davis, Charles L. II és Curry Hackett: Visualizing the Racial Epistemologies of the Architectural Canon. *e-flux Architecture*. 2023. <https://www.e-flux.com/architecture/chronograms/528225/visualizing-the-racial-epistemologies-of-the-architectural-canon/>
8. Hét: Kiútkeresések építészetben belül és azon túl I.: Nincs kiút? (*hallgatói prezentáció*)
  - olvasmány: Fisher, Mark: Könnyebb elképzelni a világvégét, mint a kapitalizmus végét. In: Mark Fisher: *Kapitalista realizmus: nincs alternatíva?* 2. jav. kiadás. Budapest: Napvilág, 2021. pp. 15-29.
9. Hét: Kiútkeresések építészetben belül és azon túl II.: Van kiút? (*hallgatói prezentáció*)
  - olvasmány: Hulesch Máté: „Könnyen lehet, hogy kihal az emberiség, ha nem változtatunk a dolgokon” – interjú Liam Younggal. *Építészfórum*. 2022. <http://epiteszforum.hu/liam-young-interju>
10. Hét: Anyagtalan Architektúrák / Összegzés
  - (ajánlott) olvasmány: Hulesch Máté: Anyagtalan Architektúrák c. cikksorozat <https://epiteszforum.hu/dosszie/anyagtalan-architekturak>
11. Hét: Közös konzultáció
12. Hét: Záróprezentációk

A hallgatók tennivalói, feladatai:

A félév során rövidebb elméleti szövegekről és ezekhez kapcsolódó projektekről fogunk beszélgetni. Minden órán egy 2-3 fős csapat prezentálja a feladott szövegeket és bemutatja a kapcsolódó projekteket, majd közösen beszélgetünk ezekről, a prezentáló csapat moderálásával.

Az épp nem prezentáló hallgatóknak 1-2 témához kapcsolódó, vitaindító kérdéssel kell készülniük az órára, melyekkel prezentációt tartó társaik munkáját is segítik.

A félév végén a csapatok 1-1 tablót készítenek, valamely, a félév során tárgyalt témakört feldolgozva, továbbgondolva. Az utolsó órán minden csapat prezentálja a tablóját. A félévközi prezentációt és a félév végi tablót készítő csapatok összetétele nem feltétlenül kell, hogy azonos legyen.

A tanulás környezete:

Tantermi

Teljesítendő követelmények:

- Órai jelenlét, hiányzások maximális száma 3
- Csoportos prezentáció: olvasmány
- Csoportos prezentáció: tabló
- Vitaindító kérdések

Értékelés szempontjai:

- Órai aktivitás
- A vitaindító kérdések időben való leadása
  - o összesen 9 alkalomból a saját prezentáció + 1 alkalom hagyható ki
- Félévközi csoportos prezentációra való felkészültség
- Félév végi tablóprezentáció:
  - o a tabló vizuális megjelenése
  - o a tabló tartalma
  - o a feldolgozott téma átadása

Értékelés módja:

Gyakorlati demonstráció (prezentáció, beadott feladat értékelése)

Az érdemjegy kiszámítása

- Órai aktivitás (jelenlét, vitaindító kérdések): 40%
- Félévközi csoportos prezentáció: 30%
- Félév végi prezentáció (tabló): 30%

A szeminárium és az előadás értékelése együttesen zajlik. A tantárgy teljesítéséhez mindkét részből érvényes elégtelentől különböző osztályzattal kell rendelkeznie a hallgatónak. Amennyiben a hallgató a tantárgy bármely részéből elégtelen osztályzatot szerez, vagy egyik részét nem teljesíti az egész tantárgy ismétlése szükséges. A tantárgy végső érdemjegyének megállapítása a szemináriumi jegy 60%-os és az előadásra kapott jegy 40%-os átlagolásával történik.

Kötelező irodalom:

- Lásd a heti bontásnál

Ajánlott irodalom:

- TBA

Egyéb információk:

A kurzushoz kapcsolódó minden kommunikáció egy Google Classrooms felületen fog zajlani, melyhez az első órán minden hallgató csatlakozni tud majd.

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Egyéni megbeszélés szerint.